

Krokstorps Kvarn

Essunga Krokstorp 410

Org.nr: 400711-5910

Ägare Kjell Larsson

Telefon: 0706-670043

E-mail: order@krokstorpskvarn.seMiljö- och energidepartementet
103 33 STOCKHOLM**Remissvar avseende: Dnr M2017/01639/R****Yttrande över Regeringens PM med förslag till ändrade bestämmelser för vattenmiljö och vattenkraft.***Inledning*

PM:en är ett förslag från Miljö och Energidepartementets (MED) sida att hitta en lösning på i grunden två frågor, dels Sveriges införlivande av Ramvattendirektivet och dels ett införlivande av de slutsatser kring vattenkraften som Energiöverenskommelsen innebar

Det förslag som nu ligger till grund för bedömning innehåller också regler som på flera punkter kan sägas allvarligt inskränka den grundläggande rätten till prövning av beslut som påverkar negativt och leder till omotiverade inskränkningar av äganderätten. Det sistnämnda är ytterst allvarligt och är en form av inskränkning som helt saknar både motstycke och faktisk grund. Utöver detta tillkommer en rad lagtekniska frågetecken och omotiverade lösningar som sammantaget leder till att förslaget inte kan hanteras på annat sätt än att det måste utredas klart mera allsidigt och analyseras ur flera aspekter. Förslaget kan därför inte annat än avstyrkas av undertecknad.

Utveckling av synpunkter

Det grundläggande är att regeringens uppdrag från april 2016 och Energiöverenskommelsen var att förenkla tillståndsprocessen för den småskaliga vattenkraften. Det finns inte något av detta i förslaget, utan enbart en skärpning av lagstiftningen som kan medföra att ca 1500 – 1700 kraftverk tvingas till nedläggning.

Det saknas ett helhetstänk i förslaget. Miljö är så mycket mer än fiskar och att organismer kan förflytta sig i ett vattendragen. Av 2 kap 3§ Miljöbalken framgår *att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön*. Utrivning av dammbyggnader medför skada och olägenheter för människor och i förlängningen påverkar det hälsan. Se 24 kap 10§ (rivningsparagrafen) förslaget påverkar människan på ett mycket negativt sätt.

Det måste klarläggas vad som menas med *har tillkommit på lagligt sätt*, se 4 kap 6§ och 6 kap 20§. Är urminnes hävd och privilegiebrev att betraktas ha tillkommit på lagligt sätt. Det har stor betydelse för 0-alternativet vid tillståndsansökan för anläggningar som i dag drivs med stöd av urminnes hävd. Om 0-alternativet inte är nuvarande utförande kommer det inte att vara möjligt att få tillstånd till anläggningar som inte anses ha tillstånd.

5kap §§ 3 och 3a, är en övertolkning av Weserdomen och RDV. Lagstiftningen bör i vart fall utgå från de normativa normerna i direktivet. Undantagsregeln (3a§) borde det även tas hänsyn till Schwarze Sulm-domen. I slutändan kommer det att bli Vattenmyndigheten som bestämmer de undantag som kan uppstå.

Borttagande av 2 kap 7§ (rimlighetsavvägningen) det går betydligt längre än vad RDV och Weserdomen kräver och innebär att det läggs en "död hand" över inte bara vattenkraften utan även infrastruktur, ny bebyggelse m m.

Genom borttagande av 2 kap 7§ och 5 kap 3§ tar man inte hänsyn till översvämningsdirektivet och förordningen mot invasiva arter

11 kap 3§ vattenanläggningar som är fysiskt sammankopplade, så innebär det reglerade sjöar utan kraftverk som ligger uppströms ett vattenkraftverk skall prövas samtidigt. Tycker det inte är skäligt eftersom det medför ökade kostnader. T ex vid omprövning om det finns sjöar utan tillstånd såvitt jag förstår kan VU tvingas göra nyprövning samtidigt med dammbyggnader för dessa sjöar.

11 kap 6§ känns som en märklig konstruktion eftersom den innebär att anläggningar som i dag inte används för produktion av vattenkraft är vattenverksamhet *för produktion av vattenkraft i kapitlets mening, om verksamheten när den påbörjades var avsedd för sådan produktion*. Det torde innebära att det måste sökas tillstånd för nedlagda vattenkraftverk, även om det inte finns planer på att återuppta driften.

11 kap 27§ Det som föreslås i denna del är alltså att rättskraften i 5 § i promulgationslagen enbart omfattar de frågor som har prövats. Såsom regeln måste förstås så är det i praktiken ett avskaffande av en regel som har mycket långa anor, från 1600-talet, och som utgjort en grundbult i den moderna vattenrätten. Detta gäller alltså principen om att tillstånd meddelade med stöd av äldre lagstiftning gäller som tillstånd enligt ny lagstiftning. Den praxis som har förevarit fram till april 2012 är att äldre tillstånd (urminnes hävd, privilegiebrev, vattenrättsförordningen) hade tillstånd med rättskraft. Efter april 2012 blev över en natt ca 700 – 800 vattenkraftsanläggningar utan närmare motivering över en natt olagliga. Till det så kom det ca 6 000 dammbyggnader. Det har inneburit stort lidande för många Verksamhetsutövare. Det riktiga är att följa Vattenverksamhetsutredningens tolkning av gällande lagstiftning att de äldre kraftanläggningarna är lagligt tillkomna

22 kap 12a§ domstolen skall där förordna om sakkunnig och att den sakkunnige kan ställa krav på utredning. VU skall betala. Visserligen skall regeringen utse vilka personer som skall kunna vara sakkunniga. Hur objektiva kommer dessa att vara och VU har inte några möjligheter att påverka. Det kan bli väldigt stora kostnader.

22 kap 13§ liknande som 12a§ men här skall det inhämtas från Vattenmyndigheten. Vattenmyndigheten kommer att få möjlighet göra ändringar i klassificeringen under ärendets handläggning. Den ändringen kan innebära att domstolen kan skärpa miljövillkoren och förutsättningarna radikalt i förhållande till vad som gällde när ansökan lämnades in.

24 kap 8§, vid en prövning av en ändring i en dammbyggnad t ex byte av en reglerlucka för en förbättrad avbördning, kan man tvingas att pröva hela verksamheten.

24 kap 10§, vid omprövning som avser samtliga kraftverk som har äldre tillstånd än 20 år. Lagparagrafen är så utformad att det kan innebära att samtliga kraftverk som skall omprövas kan tvingas till att rivas, om det bedöms att verken inte kan följa en miljökvalitetsnorm. Det kan innebära att 1500 – 1700 vattenkraftverk kan tvingas till nedläggning. Se även ovan under 22 kap 13§.

Sammanfattningsvis

PM:et:

- saknar respekt för äganderätten för vattenkraft som i dag har tillstånd utan tidsbegränsning
- saknar respekt för äldre lagstiftning
- misslyckande med att förenkla prövningssystemet för befintliga vattenkraftverk och dammbyggnader
- har bestämmelser som kan medföra att 1500 – 1700 kraftverk kan rivas ut
- saknar förslag som stimulerar ökat uttag av effekt från befintliga vattenkraftverk
- undermålig konsekvensanalys

Med hänsyn till de svagheter som PM:et uppvisar bör återremitteras till regeringskansliet i syfte att uppfylla intentionerna i Energiöverenskommelse, med arbetet mot klimatförändringen och direktiven till regeringen från april 2016.

Kjell Larsson
Krokstorps Kvarn
Essunga 30-09-2017